

Memo

Januari 2025

Onderwerp: Invoering spreektijden in de raad

Steller: M.P. van der Horst / raadsgriffier

Aan: de leden van de raad en het college

Inleiding

In december 2024 heeft de raad besloten om spreektijden in de raadsvergadering in te voeren. Dit is een proef van 1 januari tot de zomer 2025. In dit memo staat kort uitleg hoe de spreektijdenregeling werkt en geef ik nog wat tips.

Spreektijdenregeling

Iedere fractie heeft 6 minuten spreektijd. Daar komt 1 minuut extra bij per raadslid per fractie.

Fractie	Spreektijd
Hart van Hoorn	11
Hoorn Lokaal	10
GroenLinks	10
Fractie Tonnaer	10
D66	9
VVD	9
Fractie Breuker	8
Fractie van Beusekom/Vinkenburg	8
CDA Hoorn	8
Sociaal Hoorn	8
HOE?!	8
ChristenUnie	7
PvdA Hoorn	7

Alles inclusief

Alles valt in de spreektijd. Er zijn geen uitzonderingen. Als iemand van de fractie zijn/haar microfoon aanzet, dan gaat dit af van de spreektijd. Het maakt niet uit of je iets toelicht, een amendement indient, een vraag stelt of een stemverklaring aflegt; dit gaat allemaal van de spreektijd af.

Hoe ziet dit er technisch uit?

Elke keer dat de microfoon van een fractielid aangaat, loopt in beeld de tijd af. Elke keer dat de microfoon uitgaat, gaat de spreektijd ook uit. Als er nog 30 seconden spreektijd over is, dan wordt de spreektijd in oranje aangegeven. Als de spreektijd op is, dan staat dit in het rood. Technisch gezien moet de spreektijdenregeling werken. De maandag en de dinsdag voor de raadsvergadering wordt dit nog uitgebreid getest.

Spreektijden collegeleden

Ook collegeleden hebben spreektijd. In de spreektijdenregeling zijn we uitgegaan dat het college spreektijd per agendapunt (bespreekpunt) heeft. Dit ziet er als volgt uit:

- 1 minuut om een reactie te geven op amendementen en moties.
- 4 minuten om vragen te beantwoorden.

Omdat een reactie op raadsinstrumenten vaak gecombineerd wordt met het beantwoorden van vragen (gebeurt vaak in één termijn), begint voor collegeleden de tijd te lopen vanaf 5 minuten. Voor het beantwoorden van mondelinge vragen, hanteren we 3 minuten per set vragen.

Mochten vragen dan nog niet beantwoord zijn, dan kan de voorzitter hiervoor extra tijd aan het college geven.

Voorbeeld

Een fractie 8 minuten spreektijd over de gehele vergadering. Deze fractie stelt een vraag bij de ingekomen stukkenlijst en besteedt hier 30 seconden aan. Bij agendapunt 8.1 dient deze fractie een amendement in en licht deze toe. Dit kost 1 minuut. Er worden door andere fracties vragen gesteld. Beantwoording kost 1,5 minuut. Vervolgens geeft deze fractie ook een stemverklaring van 30 seconden. Na dit agendapunt heeft deze fractie nog 4,5 minuut spreektijd over. Bij de volgende twee agendapunten geeft de fractie alleen een korte reactie van 2x30 seconden en een stemverklaring van 30 seconden. In totaal heeft de fractie dan nog 3 minuten over. Tijd om ook de wilde motie nog toe te lichten.

Tips

- Op de raadsvergadering van 4 februari staan 4 bespreekstukken. Verdeel de fractietijd goed over de bespreekstukken.
- Mocht de fractie mondelinge vragen indienen of wilde moties, deze staan aan het eind van de agenda. Hou hier tijd voor vrij.
- Bereidt het voor als ware het een pitch in de raadscommissie. In de meeste gevallen lukt het om een pitch te geven in 1 minuut.
- Bespreek in de fractie goed hoeveel tijd de fractie wilt besteden per agendapunt. Hou hierin ook rekening met eventuele vragen van andere fracties of vragen aan het college.
- Soms vergt spreektijden mogelijk wat meer afstemming in de fractie vooraf – zeker in het begin - maar dat is ook een kwestie van gewenning, net als met de pitch-tijd
- Laat de microfoon niet aanstaan. Ook niet als een andere fractie iets vraagt. De tijd loopt namelijk door.
- Geef bevindingen over de spreektijd door aan de fractievoorzitter voor evaluatie in het presidium.

Evalueren

Dit is een proef voor de periode tot de zomer van 2025. De proef geldt voor alle raadsvergaderingen behalve voor de kadernota/jaarrekening-vergadering. Het doel is om de raadsvergaderingen efficiënt te laten verlopen, dat duidelijk is wat de orde van de vergadering is zodat de voorzitter dit ook kan handhaven.

Noot

Alles valt in de spreektijdregeling. Hier is bewust voor gekozen om zodoende te kunnen leren hoe dit in de praktijk precies uitvalt. Dit kan betekenen dat als de spreektijd op is, er ook geen tijd meer is om stemverklaringen af te leggen of een amendement in te dienen. We weten dat het een recht is om als raadslid amendementen in te dienen of stemverklaringen af te leggen. Alleen willen we graag leren van het werken met spreektijden en hoe hoog de spreektijd dan moet zijn. Het is na de proefperiode altijd mogelijk om de spreektijdenregeling aan te passen. Bijvoorbeeld standaard meer spreektijd of de spreektijd pauzeren als er stemverklaringen worden afgegeven. Het advies vanuit de griffie is om niet te snel uitzonderingen te maken. Elke raadsvergadering wordt geëvalueerd in het presidium. Soms vergt spreektijden mogelijk wat meer afstemming in de fractie vooraf – zeker in het begin - maar dat is ook een kwestie van gewenning, net als met de pitch-tijd